

ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUCZYCIELI W ŚWIETLE PRZEPISÓW PRAWA

ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUCZYCIELI

DYSCYPLINARNA

uchybiecie godności zawodu
nauczyciela lub obowiązkom
określonym w art. 6 KN
(art. 75 ust. 1 KN)

PORZĄDKOWA

uchybiecia przeciwko
porządkowi pracy
(art. 75 ust. 2 KN)

Odpowiedzialności dyscyplinarnej (od 2009 r.) podlegają wszyscy nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w przedszkolach, szkołach i innych placówkach wymienionych w art. 1 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. **Karta Nauczyciela**
(Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. **Kodeks Pracy**
(Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.)
- **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 1998 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego
(Dz. U. z 1998 r. Nr 15, poz. 64)

ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUCZYCIELI - funkcje

Prewencyjno - wychowawcza

Mobilizuje nauczycieli do postępowania zgodnego z normami etycznymi, do przestrzegania ustalonego porządku i dyscypliny pracy

Represyjna

Polega na ukaraniu pracownika, może być dodatkowo wzmocniona odpowiedzialnością majątkową

Ustawowe obowiązki nauczyciela

Art. 6 ustawy Karta Nauczyciela

Nauczyciel **obowiązany jest:**

- 1) rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- 2) wspierać każdego ucznia w jego rozwoju,
- 3) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego,
- 4) kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- 5) dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

Ustawowe obowiązki nauczyciela

Art. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych **ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.**

[KN] art. 9

1. Stanowisko nauczyciela może zajmować osoba, która:

- 1) posiada wyższe wykształcenie z odpowiednim przygotowaniem pedagogicznym lub ukończyła zakład kształcenia nauczycieli i podejmuje pracę na stanowisku, do którego są to wystarczające kwalifikacje
- 2) **przestrzega podstawowych zasad moralnych**
- 3) spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu.

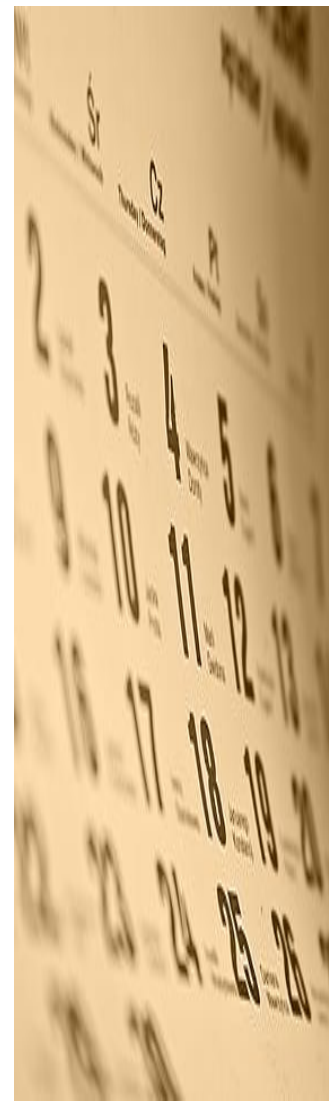
TERMINY - art. 81 ust. 1 KN odpowiedzialność dyscyplinarna

postępowanie nie może być wszczęte ani po upływie 3 miesięcy od dnia uzyskania przez właściwy organ (przy którym powołana została komisja dyscyplinarna) wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary, ani po upływie 3 lat od popełnienia tego czynu.

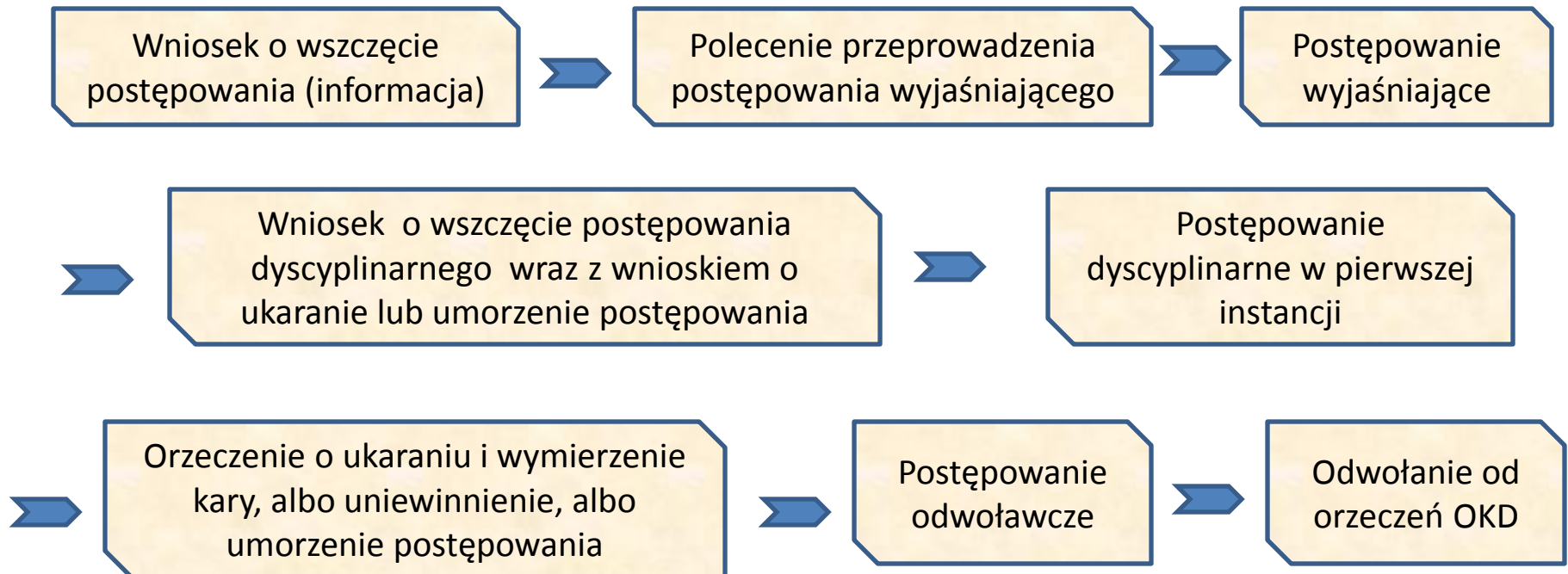
Jeżeli jednak czyn stanowi przestępstwo, okres ten nie może być krótszy od okresu przedawnienia ścigania danego rodzaju przestępstwa.

Ciekawe...

rozwiązanie stosunku pracy po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia **postępowania dyscyplinarnego** oraz wymierzenia kary dyscyplinarnej.

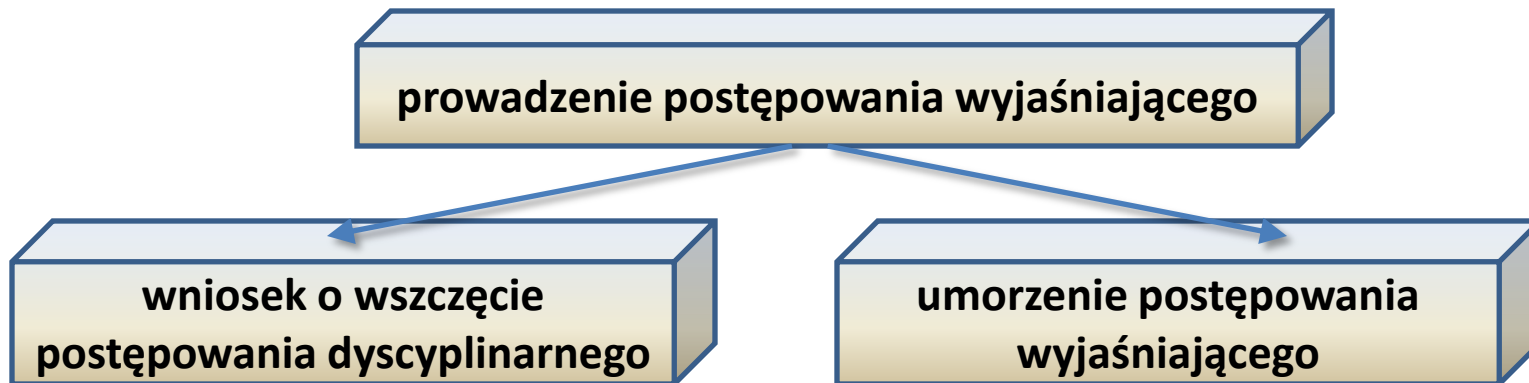

Tryb postępowania dyscyplinarnego

ZADANIA RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO

CEL PODSTAWOWY: przeprowadzenie czynności mających ustalić zasadność zarzutu uchybienia godności zawodu lub obowiązkom nauczyciela oraz okoliczności przewinienia (§ 13 ust.1 i 2 rozp. MEN w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli)

- ✓ uczestniczenie w rozprawie w charakterze strony
- ✓ wnoszenie zażaleń na postanowienia i odwołań od orzeczeń komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji do komisji drugiej instancji
- ✓ składanie podań do właściwego ministra o wniesienie rewizji nadzwyczajnej od prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego

Kary dyscyplinarne dla nauczycieli

nagana
z ostrzeżeniem

zwolnienie
z pracy

zwolnienie
z zakazem przyjmowania
ukaranego do pracy
w zawodzie nauczycielskim w
okresie 3 lat od ukarania

wydalenie z zawodu nauczycielskiego

Zatarcie kary [KN] art. 82

nagana z ostrzeżeniem
zwolnienie z pracy

Po upływie 3 lat od dnia doręczenia
prawomocnego orzeczenia o
ukaraniu

zwolnienie z pracy z zakazem
przyjmowania do pracy
w zawodzie nauczycielskim
w okresie 3 lat od ukarania

Po upływie 6 lat od dnia doręczenia
prawomocnego orzeczenia o
ukaraniu

Obowiązek wykonania ww. postanowień spoczywa na dyrektorze szkoły
i organie prowadzącym szkołę.

Uchybienie godności zawodu lub obowiązkom nauczyciela – przykłady

- Ⓢ stosowanie przemocy fizycznej lub przemocy psychicznej (*w stosunku do uczniów lub nauczycieli i pracowników szkoły*), *naruszenie nietykalności cielesnej*,
- Ⓢ naruszenie godności osobistej, np. wyśmiewanie, dokuczanie, szykanowanie,
- Ⓢ czyny nierządne, molestowanie seksualne,
- Ⓢ szantaż, korupcja,
- Ⓢ narażenie uczniów na utratę zdrowia,
- Ⓢ wykorzystywanie stosunku zależności w celu wymuszania pożądaných zachowań i działań,
- Ⓢ niska kultura słowa (agresja słowna, wulgarne słownictwo),
- Ⓢ poświadczenie nieprawdy, fałszowanie dokumentów,
- Ⓢ czerpanie korzyści materialnych,

Uchybienie godności zawodu lub obowiązkom nauczyciela – przykłady

- Ⓜ udzielanie niedozwolonej pomocy uczniom podczas sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych,
- Ⓜ nieetyczne zachowania (np. nieprzestrzeganie tajemnicy rady pedagogicznej, oszczerstwa),
- Ⓜ brak nadzoru nad uczniami w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- Ⓜ propagowanie rasizmu, szerzenie nienawiści,
- Ⓜ brak reakcji na łamanie prawa przez nauczycieli i uczniów,
- Ⓜ wykorzystywanie cudzych materiałów, programów bez zgody ich autora (plagiaty)
- Ⓜ porzucenie pracy,
- Ⓜ prawomocne skazanie za przestępstwo.

Odpowiedzialność porządkowa (art.108 KP)

Uchybienia przeciwko porządkowi pracy, tj. nieprzestrzeganie przez pracownika:

- ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy,
- przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych,
- przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy.

KARY: upomnienie, nagana, kara pieniężna.

Odpowiedzialność porządkowa (art.108 KP)

Ustalona organizacja i porządek w procesie pracy, to np.

- regulamin działalności rady pedagogicznej,
- statut szkoły,
- zarządzenia dyrektora wydane w oparciu o obowiązujące przepisy,
- regulamin pracy (*w tym zasady usprawiedliwiania nieobecności, punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć edukacyjnych, sprawowanie opieki podczas imprez i uroczystości szkolnych, przestrzeganie instrukcji o organizacji sprawdzianu lub egzaminów*),
- inne regulaminy (*np. regulamin dyżurów, zajęć organizowanych poza szkołą itp.*)

Przepisy bhp, ppoż, to np.

- regulaminy pracowni, zabezpieczenie środków chemicznych, korzystanie z urządzeń elektrycznych, elektronicznych itp.

Odpowiedzialność porządkowa nauczycieli – przykłady

- nieusprawiedliwiona nieobecność w pracy, na zebraniu rady pedagogicznej, zebraniu z rodzicami,
- spóźnianie się do pracy, wychodzenie z lekcji, pozostawianie uczniów bez opieki czyli naruszenie obowiązku zapewnienia uczniom bezpieczeństwa,
- niewypełnienie dokumentacji szkolnej (wpisów tematów, wypełnianie arkuszy itp.),
- niepełnienie dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych,
- nieustalenie przewidywanych ocen klasyfikacyjnych w terminie określonym w statucie szkoły,
- nieprzestrzeganie zadań zespołu nadzorującego egzaminy zewnętrzne.

TERMINY - art. 109 KP odpowiedzialność porządkowa

Przedawnienie - art.109 § 1 kp

Kara nie może być zastosowana po upływie **2 tygodni** od powzięcia wiadomości o naruszeniu obowiązku pracowniczego i po upływie **3 miesięcy** od dopuszczenia się tego naruszenia.

Obowiązek wysłuchania pracownika art.109 § 2 i 3 kp

Kara może być zastosowana tylko po uprzednim wysłuchaniu pracownika.

Jeżeli z powodu nieobecności w zakładzie pracownik nie może być wysłuchany, bieg dwutygodniowego terminu, przewidzianego w § 1 nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia stawienia się pracownika do pracy.

Zatarcie kary porządkowej

[KP] Art.113.

- §1. Karę uważa się za niebyłą, a odpis zawiadomienia o ukaraniu usuwa się z akt osobowych pracownika **po roku nienagannej pracy**. Pracodawca może, z własnej inicjatywy lub na wniosek reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej, uznać karę za niebyłą przed upływem tego terminu.
- §2. Przepis par.1 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio w razie uwzględnienia sprzeciwu przez pracodawcę albo wydania przez sąd pracy orzeczenia o uchyleniu kary.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Dziękuję za uwagę